Republiková únia zamestnávateľov, Digital Park III, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava 5
tel.: +421-2-3301 4280, ruz@ruzsr.sk, www.zamestnavatelia.sk

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Politika, zásady a stratégia bezpečného využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia v Slovenskej republike

https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/408

Materiál v pripomienkovom konaní do 10.08.2026

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Úrad jadrového dozoru SR na základe bodu C.2 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 221 zo 17. apríla 2024

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:
Predložený materiál obsahuje úplné znenie všetkých 10 bezpečnostných zásad MAAE a zohľadňuje aj aspekty ochrany pred nepriaznivými účinkami ionizujúceho žiarenia nielen pre jadrové zariadenia. Materiál definuje prostredie medzinárodnej spolupráce, legislatívny a dozorný rámec, informuje o zabezpečení rámca pre výskum, vývoj a inovácie, o mechanizmoch pre sociálny a ekonomický rozvoj, propagácii bezpečnosti, obsahuje úlohy na roky 2026 – 2030 s výhľadom do roku 2040 a sumár priorít do roku 2030, ktoré budú priebežne vyhodnocované.

Postoj RÚZ k materiálu

Materiál definuje prostredie medzinárodnej spolupráce, legislatívny a dozorný rámec, informuje o zabezpečení rámca pre výskum, vývoj a inovácie v oblasti využitia jadrovej energie. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedenú pripomienku, ktorej cieľom je lepšie formulovať časť Stratégie, ktorá sa zaoberá zámerom je aktualizovať právne predpisy a zjednodušiť a minimalizovať administratívnu a finančnú záťaž v oblasti jadrovej energetiky

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k str. 30 bod 4 Str. 30 bod č. 4 „Úlohy na roky 2026 – 2030 s výhľadom do roku 2040, týkajúcich sa zamerania aktivít v oblasti bezpečného využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia“

Bod č. 4 navrhujeme formulovať takto:

„4. Aktualizovať právne predpisy vrátane ich zjednodušenia a minimalizovania administratívnej a finančnej záťaže s cieľom identifikovať legislatívne bariéry aplikovaním odstupňovaného prístupu a rizikovo informovaného prístupu[30] pri využívaní jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia na mierové účely, pri prevádzke existujúcich jadrových zariadení, ako aj v budúcnosti pri využívaní malých modulárnych a pokročilých reaktorov a nových jadrových technológií s garanciou zachovania, prípadne zvyšovania dosiahnutej úrovne bezpečnosti pri bezpečnom využívaní jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MH SR, ÚJD SR, MV SR“

Odôvodnenie:
Predkladateľ materiálu v časti C.1 materiálu popisuje legislatívny rámec celého odvetvia využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia na mierové účely. V časti 3 materiálu predkladateľ uvádza Priority do roku 2030, ktoré je potrebné rozvíjať – tieto sa taktiež týkajú celej oblasti využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia. Hneď za tým nasledujú Úlohy na roky 2026 – 2030 s výhľadom do roku 2040, týkajúce sa zamerania aktivít v oblasti bezpečného využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia. Úlohy č. 1 až 3 sa opäť vzťahujú na celú oblasť bezpečného využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia. Avšak úloha č. 4 je bez zjavného dôvodu zúžená len na oblasť využívania malých modulárnych a pokročilých reaktorov a nových jadrových technológií. Ide pritom o veľmi dôležitú úlohu, ktorej zámerom je aktualizovať právne predpisy a zjednodušiť a minimalizovať administratívnu

a finančnú záťaž. Takýto pozitívny zámer by sa podľa nášho názoru mal vzťahovať na celé odvetvie využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia, a nie iba na oblasť využívania malých modulárnych a pokročilých reaktorov a nových jadrových technológií. Problémy s komplikovanosťou legislatívy, spôsobujúce vysokú administratívnu a finančnú záťaž, totiž výrazne vnímajú pri svojej činnosti aj Slovenské elektrárne, a.s., ako prevádzkovateľ reaktorov typu VVER-440/V-213. A nepochybne tieto problémy rovnako vnímajú aj ďalšie subjekty, ktoré dlhodobo pôsobia v Slovenskej republike v oblasti využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia na mierové účely. Preto by úloha č. 4 mala byť v zmysle nášho návrhu rozšírená tak, aby z pozitívnych zámerov úlohy č. 4 benefitovalo celé odvetvie využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia na mierové účely, a nie len oblasť využívania malých modulárnych a pokročilých reaktorov a nových jadrových technológií.

Zdroj:

https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2026/408